

Quickscan ecologie

Strijen, Achterstraat 2-4

Datum	21-01-2020
Auteur	T.D. Breur, Msc
Opdrachtgever	A.J. Kuipers OG B.V.
Rapport code	QS20002v1
Wijze van citeren	Breur, T.D. 2019. Quickscan ecologie, Strijen, Achterstraat 2-4. Rapportcode: QS20002v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Schipbeekstraat 74
3313AR Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2019.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Aanleiding.....	4
2 Doel.....	4
3 Werkwijze.....	4
4 Wettelijk kader beschermde soorten.....	5
4.1 Beschermde soorten.....	5
4.2 Beschermde gebieden.....	6
4.3 Beschermde houtopstanden.....	6
4.4 Zorgplicht.....	6
5 Plangebied & ontwikkeling.....	7
5.1 Huidige situatie.....	7
5.2 Geplande ontwikkeling.....	9
5.3 Toekomstige situatie.....	9
5.4 Planning.....	9
6 Beschermde gebieden.....	10
6.1 Wet natuurbescherming.....	10
6.2 Verordening ruimte.....	10
7 Beschermde soorten.....	12
7.1 Planten.....	12
7.2 Vogels.....	12
7.3 Grondgebonden zoogdieren.....	13
7.4 Vleermuizen.....	13
7.5 Overige soorten.....	14
8 Conclusie & aanbevelingen.....	15
8.1 Conclusies.....	15
8.2 Aanbevelingen.....	15
Bronvermelding.....	16

Samenvatting

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van A.J. Kuipers OG B.V. een quickscan ecologie uitgevoerd op een terrein aan de Achterstraat 2-4 te Strijen, gemeente Hoeksche Waard. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen herontwikkeling van dit terrein. Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld verkregen van het (potentiële) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in het plangebied.

Dit onderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De ontwikkeling leidt niet tot negatief effect op beschermde natuurgebieden.
- Het plangebied is geschikt als nestplaats voor algemene vogels, waarvan de nesten alleen beschermd zijn wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloop- en kapwerkzaamheden wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half juli.
- Overige beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied.
- Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing ten aanzien van de Wet natuurbescherming is niet nodig.
- Naafst van soorten met een wettelijk beschermde status geldt voor alle soorten flora en fauna te allen tijde de zorgplicht. Dit betekent dat de initiatiefnemer verplicht is om zorgvuldig te werken en dat onnodige schade aan planten of dieren altijd dient te worden voorkomen.

Als aanbeveling voor dit project word meegegeven:

- De herinrichting van het terrein biedt ook kansen voor de natuur: Nieuwe woningen kunnen voorzien worden van inbouwelementen voor vleermuizen of vogels. Ten aanzien van nieuw aan te brengen beplanting wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten.

1 Aanleiding

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van A.J. Kuipers OG B.V. een quickscan ecologie uitgevoerd op een terrein aan de Achterstraat 2-4 te Strijen, gemeente Hoeksche Waard. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen herontwikkeling van dit terrein: de huidige bebouwing (voormalig restaurant) zal worden gesloopt ten behoeve van nieuwbouw (woonhuizen). Een quickscan ecologie was noodzakelijk om te beoordelen of deze geplande ontwikkeling effect heeft op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 Doel

Het doel van dit ecologisch onderzoek is om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Is het plangebied gelegen in/nabij beschermde natuurgebieden?
- Zijn beschermde soorten flora en fauna (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen genomen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming?

3 Werkwijze

Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld gekregen van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in en om het plangebied.

- **Bureaustudie**
Door middel van een literatuur- en internetstudie is onderzocht welke beschermde soorten (potentieel) voor kunnen komen in en om het plangebied. Hierbij zijn onder andere verspreidingsatlassen en openbaar beschikbare waarnemingen bestudeerd.
- **Oriënterend veldbezoek**
Een verkennend veldbezoek is uitgevoerd door T.D. Breur op 14-01-2020. Het gehele plangebied is onderzocht, belangrijke elementen zijn gefotografeerd en indien nodig geïnspecteerd met behulp van verrekijker, zaklamp, inspectiespiegel en endoscoop camera. Uitsluitend de huidige staat van de bebouwing is onderzocht en geanalyseerd.

4 Wettelijk kader beschermde soorten

4.1 Beschermde soorten

De bescherming van flora en fauna is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze soortbescherming onderscheidt drie categorieën:

- **Vogelrichtlijnsoorten**
 Gebaseerd op de Europese Vogelrichtlijn (1979). Dit heeft betrekking op alle in Europa natuurlijk voorkomende vogelsoorten. Nesten zijn te allen tijde beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Van enkele specifieke vogelsoorten is in Nederland de nest- of verblijfplaats jaarrond beschermd, ook wanneer hier niet gebroed wordt.
- **Habitatrichtlijnsoorten**
 Gebaseerd op de Europese Habitatrichtlijn (1992). Onder deze categorie vallen specifieke soorten uit verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) waarvoor op Europees niveau instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld.
- **Nationaal beschermde soorten**
 In de wet worden dit ook wel "andere soorten" genoemd. Dit betreft specifieke soorten verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) die op nationaal niveau beschermd zijn. Let wel: Als bevoegd gezag mogen provincies soorten uit deze derde categorie vrijstellen van een ontheffingsplicht. De bescherming van deze soorten verschilt hierdoor tussen provincies.

Per beschermingscategorie gelden verschillende verbodsbepalingen, deze zijn in onderstaande tabel weergegeven. Uitgangspunt voor de soortbescherming is het "nee, tenzij" principe: handelingen met negatief effect op soorten in verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming per beschermingscategorie.

4.2 Beschermde gebieden

De bescherming van natuurgebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de provinciale Verordening Ruimte.

- **Wet natuurbescherming**

De gebiedsbescherming in deze wet heeft uitsluitend betrekking op Natura 2000-gebieden. Deze gebieden hebben instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld op Europees niveau. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

- **Verordening Ruimte**

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Dit is een nationaal netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken' van het NNN. Aanvullend op dit nationale netwerk kan de provincie ook andere gebieden een planologische bescherming toekennen, dit gebeurt bijvoorbeeld bij belangrijke provinciale landschappen of belangrijke weidevogelgebieden.

4.3 Beschermde houtopstanden

De kap van houtopstanden (bos, lanen, houtwallen, hagen, struwelen etc.) is onderhevig aan de regelgeving van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt.
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²), of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

In het onderzoeksgebied is geen sprake van houtopstanden die voldoen aan bovenstaande criteria. De bescherming van houtopstanden komt in deze rapportage dan ook niet verder aan de orde.

4.4 Zorgplicht

Overkoepelend geldt voor alle in het wild levende planten en dieren de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat onnodige schade aan dieren en planten te allen tijde dient te worden voorkomen. Bij werkzaamheden met negatief effect op planten en dieren dienen maatregelen genomen te worden (binnen wat redelijkerwijs van de initiatiefnemer verwacht mag worden) om dit negatieve effect zoveel mogelijk te voorkomen of te verminderen.

5 Plangebied & ontwikkeling

5.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in de dorpskern van Strijen, gemeente Hoeksche Waard, provincie Zuid-Holland. Op het perceel is bebouwing aanwezig in de vorm van een voormalige horecagelegenheid. Deze bebouwing telt 2 verdiepingen en is deels voorzien van een schuin dak. Dit gebouw is tevens gekraakt geweest en de binnenruimtes verkeren in slechte staat. De dakpannen zijn in het verleden van het dak verwijderd.

Het terrein rondom deze bebouwing is deels bestraat, een ander deel bestaat uit verruigd gazon met woekerende bamboe. De zuidoostelijke afscheiding van het terrein wordt gevormd door een bosplantsoen met enkele bomen en een ondergroei van heesters.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is aangegeven rechtsonder in de rode cirkel.

Afbeelding 2: Zicht op de bebouwing, kijkrichting oost.

Afbeelding 3: Zicht op bebouwing, kijkrichting noord.

Afbeelding 4: Binnenzijde bebouwing.

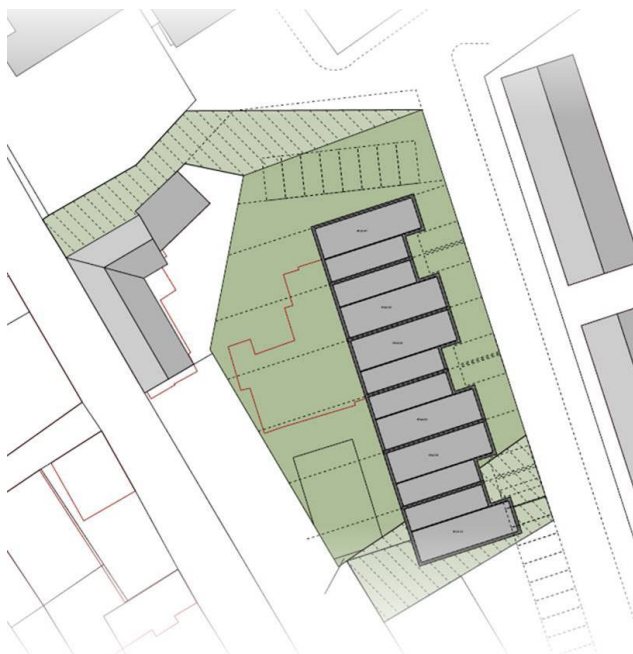
Afbeelding 5: Zicht op de bomen aan de zuidzijde van het terrein.

5.2 Geplande ontwikkeling

De bebouwing op het terrein zal worden gesloopt. Het terrein wordt bouwrijp gemaakt en er zullen 6 woningen met een eigen buitenruimte en parkeergelegenheid gerealiseerd worden.

5.3 Toekomstige situatie

Onderstaande afbeeldingen geven een globale indruk van de nieuwe inrichting en een impressie van de toekomstige bebouwing. De nieuwe woningen zijn met de voorgevels langs de Achterstraat gesitueerd.

Afbeelding 6: Toekomstige plattegrond van het perceel.

Afbeelding 7: Impressie toekomstig straatbeeld.

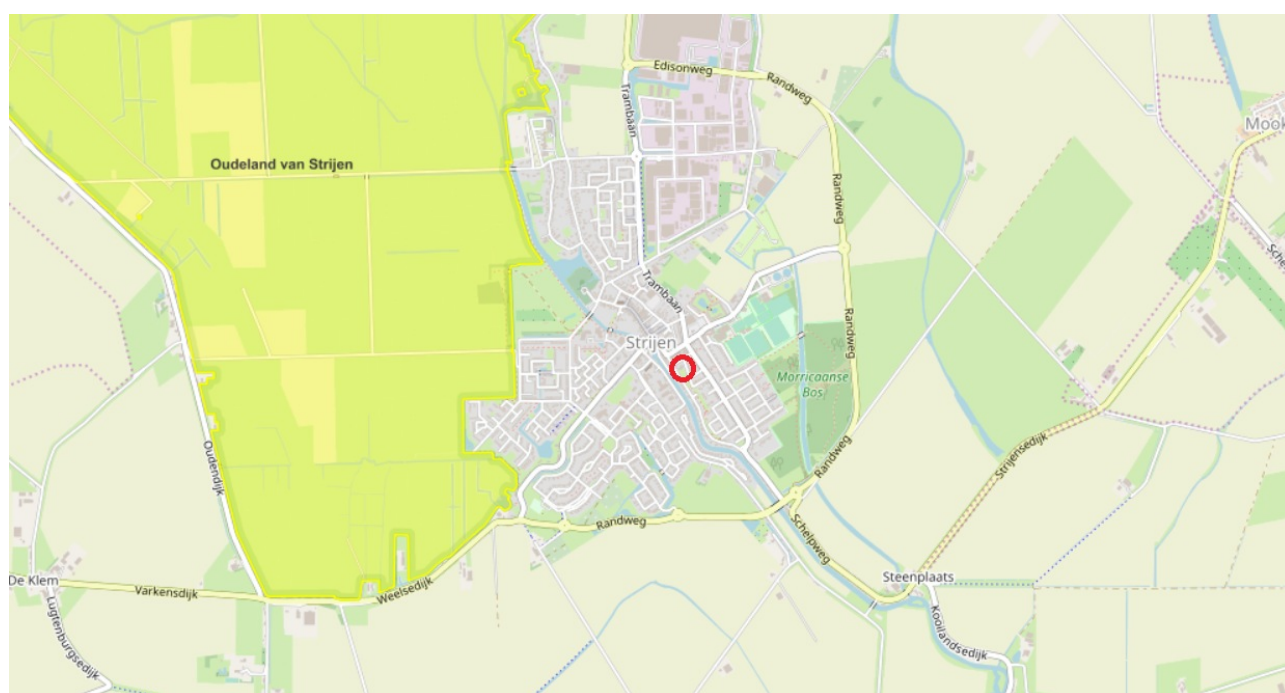
5.4 Planning

Een exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend.

6 Beschermde gebieden

6.1 Wet natuurbescherming

Het Natura-2000 gebied wat het dichtst bij het plangebied is gelegen is het Oudeland van Strijen (ca. 750 m westen van plangebied). Het plangebied maakt geen onderdeel uit van dit gebied en er is geen sprake van fysieke aantasting. Vanwege de afstand is ook negatief effect ten gevolge van trilling, geluid of lichtvervuiling uitgesloten. De Natura-2000 gebieden welke rondom Strijen zijn gelegen bevatten geen stikstofgevoelige habitattypen (Haringvliet, Hollands Diep, Oudeland van Strijen en Oude Maas). Negatief effect op deze gebieden ten gevolge van stikstofdepositie is hierom niet aan de orde. Stikstofgevoelige habitattypen zijn gelegen op grotere afstand in Natura-2000 gebieden de Biesbosch en Krammer-Volkerak. De geplande ontwikkeling (de bouw van niet meer dan 10 woonhuizen) leidt niet tot een dusdanige stikstofdepositie dat drempelwaardes in deze gebieden over overtreden¹. Ten aanzien van Natura-2000 is de ontwikkeling niet vergunningsplichtig.

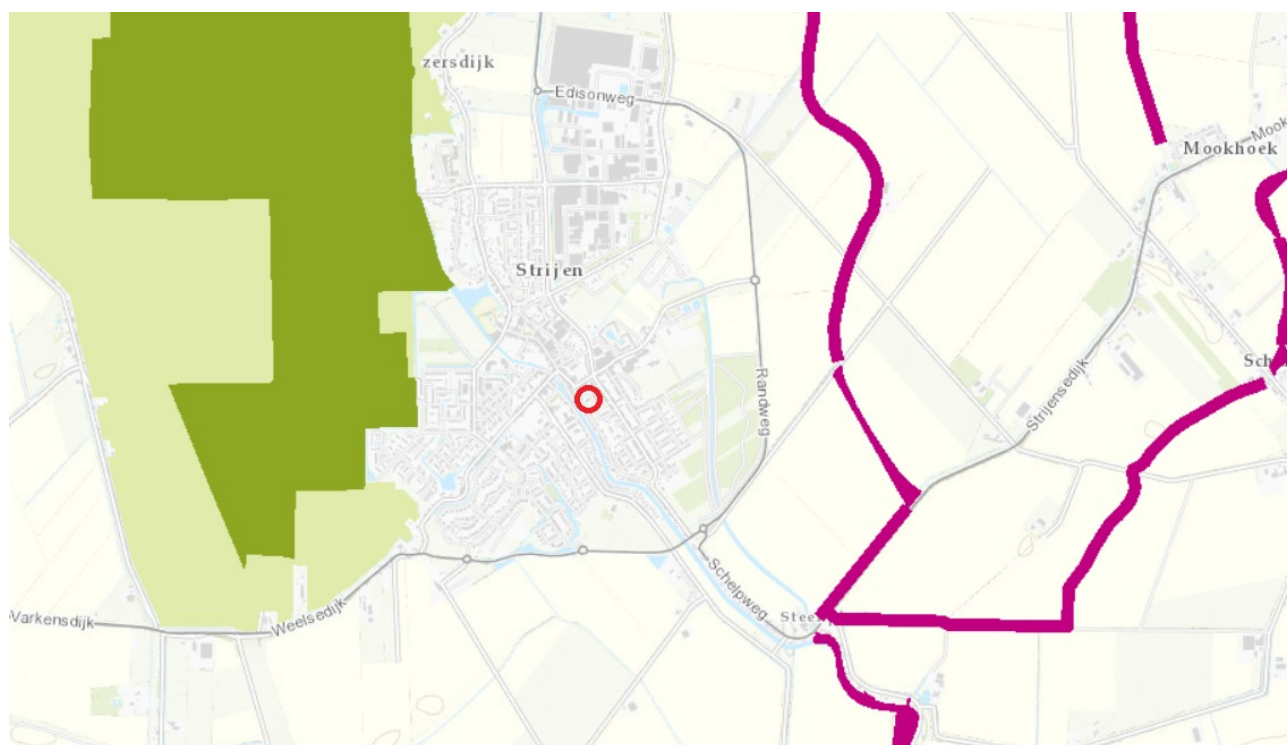

Afbeelding 8: Ligging van Natura-2000 gebied in de omgeving van het plangebied.

6.2 Verordening ruimte

Het plangebied is niet gelegen in onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), noch in belangrijk weidevogelgebied. De meest nabijgelegen onderdelen van het NNN bevinden zich op 750 meter van het plangebied: het Oudeland van Strijen in het westen en enkele groencorridors in het oosten. Ontwikkelingen in het plangebied leiden niet tot een significant negatief effect op de wezenlijke waarden en kenmerken, de oppervlakte of de samenhang van deze groengebieden. Er is geen sprake van een conflict met de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

¹ Juridisch Planologisch Adviesbureau R3. 2019. Toelichting Bestemmingsplan Achterstraat 2-4 Strijen Gemeente Hoeksche Waard. Rapportkenmerk: NL.IMRO.1963.STRAchterstr2.ON01

Afbeelding 9: Onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (met kleur gearceerd) rondom het plangebied (rode cirkel).

7 Beschermde soorten

7.1 Planten

Het plangebied is gelegen midden in de bebouwde kom, er is geen sprake van ecologisch beheerd terrein. Beschermde soorten vaatplanten in de omgeving van het plangebied zijn vooral gebonden aan schrale graslanden of andere zeer specifieke natuurlijke habitats. Tijdens het veldbezoek zijn enkel vrij algemene soorten aangetroffen zoals: grote brandnetel, gestreepte witbol, robertskruid, tuinwolfsmelk, paardenbloem, smalle weegbree, kleine veldkers en kleeftkruid. Dit zijn overwegend soorten die duiden op voedselrijke omstandigheden. Tevens was een groot deel van de voormalige tuin overwoekerd door bamboe. Specifieke aandacht is uitgegaan naar beschermde muurflora op de bebouwing, maar deze zijn niet aangetroffen. Aanwezigheid van beschermde flora wordt uitgesloten.

Afbeelding 10: Zicht op de begroeiing in het plangebied.

7.2 Vogels

De bebouwing biedt geen geschikte openingen of structuren die gebruikt kunnen worden door gebouwbroedende vogels met een jaarrond beschermde rust- of verblijfplaats (zoals de huismus of gierzwaluw). Op het dakvlak bevinden zich enkele resten van dakpannen, maar dit is te weinig als nestgelegenheid: de ruimtes onder de dakpandelen zijn te veel blootgesteld aan wind en regen. Aanwezigheid van boombewonende vogelsoorten met een jaarrond beschermde rust- of verblijfplaats valt eveneens uit te sluiten. Bomen met grote horsten zijn niet aanwezig in het plangebied. De bomenrij aan het zuiden van het plangebied is tevens gecontroleerd op sporen die duiden op de aanwezigheid van roofvogels of uilen (veren, prooiresten, braakballen, uitwerpselen), deze zijn niet aangetroffen.

Het gebouw en bomen en struiken in het plangebied zijn wel geschikt als nesthabitat voor algemene vogels. Te denken valt aan boom- en struweelbroeders zoals de houtduif, merel en winterkoning (zie ook het nest in de boom op Afb. 5). Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de werkzaamheden wordt hierom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen. Dit broedseizoen loopt grofweg van half maart t/m half juli. Let wel: dit is geen vaste periode, afhankelijk van weersomstandigheden kunnen vroege of late broedgevallen zich voordoen. Bij twijfel over de aan- of afwezigheid van nesten dient een deskundige ingeschakeld te worden.

Afbeelding 11: Het dakvlak zonder dakpannen, ongeschikt voor de huismuis.

7.3 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen een aantal beschermde soorten zoogdieren voor welke met name gebonden zijn aan waterrijke natuurlijke habitats (zoals de bever en noordse woelmuis). Het plangebied is gelegen in de dorpskern, omringd door wegen en bebouwing. Hierdoor valt uit te sluiten dat dit terrein een essentiële functie (verblijfplaats, essentieel foerageergebied) vervult voor deze beschermde grondgebonden zoogdieren. De steenmarter kan wel in dergelijk habitat voorkomen, maar deze soort is erg zeldzaam in de regio en sporen van de steenmarter zijn niet aangetroffen (verblijfplaatsen kernmerken zich door prooiresten en grote hoeveelheden uitwerpselen). Wel is het plangebied geschikt voor algemene soorten zoogdieren waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreft soorten zoals de egel, de mol en algemene muizensoorten. Voor deze soorten is geen ontheffing of aanvullend onderzoek noodzakelijk. Wel geldt ten aanzien van deze dieren de zorgplicht, zie Hfst. 8.2.

7.4 Vleermuizen

De bebouwing in het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, er zijn geen geschikte openingen in het gebouwoppervlak aanwezig. Er is geen gesloten dakvlak met dakpannen en er bestaan geen overhangende randjes met openingen waaronder vleermuizen kunnen wegkruipen. Het klimaat van het gebouw is als geheel zeer ongunstig als verblijfplaats. Door het ontbreken van dakbedekking is de dakisolatie volledig verzadigd met water. Binnenruimtes zijn teveel blootgesteld aan vochtigheid en tocht om te kunnen functioneren als vleermuisverblijfplaats. Ook voor boombewonende vleermuizen zoals rosse vleermuis en watervleermuis is het plangebied ongeschikt, grote bomen met holtes zijn niet aanwezig in het plangebied of de directe omgeving hiervan. Aanvullend vleermuisonderzoek is hierom niet nodig.

Afbeelding 12: In het geveloppervlak zijn geen overhangende randjes aanwezig met kieren waaronder vleermuizen kunnen wegkruipen.

Afbeelding 13: Boeiboord, gesloten aan de onderzijde, ongeschikt voor vleermuizen.

7.5 Overige soorten

In het plangebied bestaat geen potentie voor andere beschermde diersoorten (amfibieën, reptielen, libellen, weekdieren). Habitat voor deze soorten is afwezig (zoals natuurvriendelijke oevers, schrale graslanden) en het plangebied is gelegen buiten het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Wel bestaat er kans op aanwezigheid van algemene vrijgestelde amfibieën zoals de gewone pad en bruine kikker. Ten aanzien van deze soorten geldt enkel de zorgplicht. In dit geval wordt in het kader van de zorgplicht aandacht gevraagd voor hopen met puin in het plangebied. Dergelijke plekken zijn aantrekkelijk voor amfibieën als overwinteringsplaats. Om negatief effect op deze soorten te voorkomen wordt geadviseerd om het bouwterrein gedurende de werkzaamheden zoveel mogelijk vrij te houden van dergelijke verstoppelplekken voor amfibieën.

8 Conclusie & aanbevelingen

8.1 Conclusies

- De geplande ontwikkeling heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden (zowel op provinciaal als op Europees niveau).
- Het plangebied is geschikt als nesthabitat van algemene gebouw, struik- en boombroedende vogels. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloop- en kapwerkzaamheden wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half juli.
- Overige beschermde soorten worden niet verwacht in het plangebied.
- Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing ten aanzien van de Wet natuurbescherming is niet nodig.
- Het plangebied is geschikt voor onbeschermde dan wel vrijgestelde soorten (zoals algemene muizensoorten, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

8.2 Aanbevelingen

- In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of een pad in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten.
- De herinrichting van het terrein biedt ook kansen voor de natuur. Zo kan nieuwe bebouwing worden voorzien van inbouwelementen voor vleermuizen of vogels. Daken met dakpannen kunnen zeer eenvoudig toegankelijk worden gemaakt voor de huismus op een manier waarbij overlast voorkomen wordt. Bij platte daken kan met kiezen voor een groene dakbedekking met planten. Deze groene daken kunnen naast temperatuurisolatie en wateropvang ook van waarde zijn voor planten en insecten. Ten aanzien van eventueel nieuw aan te brengen plant- en boomsoorten wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten. Inheemse beplanting is van een veel grotere waarde voor inheemse dieren dan exotische beplanting. Door hiermee rekening te houden kan de biodiversiteit van de toekomstige situatie aanzienlijk verhoogd worden.

Bronvermelding

Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Juridisch Planologisch Adviesbureau R3. 2019. Toelichting Bestemmingsplan Achterstraat 2-4 Strijen Gemeente Hoeksche Waard. Rapportkenmerk: NL.IMRO.1963.STRAchterstr2.ON01

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Beschermde gebieden:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>

<https://calculator.aerius.nl/calculator/#>

Overig:

<https://bagviewer.kadaster.nl>

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>